

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM

Nr. i Dokumentit: 22.35.1-2012-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT FINANCIARE TË KOMUNËS SË KLLOKOTIT
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2012

Prishtinë, Qershor 2013

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) kryen auditime të rregullsisë si dhe ato të performancës. Auditori i Përgjithshëm, Lage Olofsson, është kreu i ZAP-it që ka të punësuar rreth 140 anëtarë të stafit. Auditori i Përgjithshëm dhe ZAP janë të pavarur dhe që certifikon rreth 90 Pasqyra Vjetore Financiare për çdo vit, derisa ndërmarrin forma të tjera të auditimit.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhim të shëndoshë financiar në administratë publike. Ne do të kryejmë auditime cilësore në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit të sektorit publik dhe praktikat e mira evropiane. Ne do të ndërtojmë besim në shpenzimin e fondeve publike. Ne do të luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe palëve tjerë të interesit në rritjen e llogaridhënies publike.

Raportet e nxjerra nga ZAP në mënyrë direkte promovojnë llogaridhënien pasi që ato ofrojnë bazë për ti mbajtur llogaridhënës menaxherët e organizatave individuale buxhetore.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur për opinionin e auditimit dhe raportin mbi Pasqyrat Vjetore Financiare të Komunës së Klllokotit në konsultim me Ndihmës Auditorin e Përgjithshëm, Qerkin Morina, i cili ka bërë mbikëqyrjen e auditimit.

Opinionin dhe raportin e nxjerrë janë rezultat i auditimit të kryer nën menaxhimin e Drejtorit të Auditimit, Florim Beqiri mbështetur nga Ramadan Gashi (Udhëheqës i ekipit), Enver Ramadani, dhe Qëndresa Sogjeva.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme.....	4
1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit.....	6
2 Pasqyrat vjetore financiare.....	8
3 Rekomandimet e vitit paraprak	10
4 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli	10
5 Sistemi i auditimit të brendshëm	21
6 Konkluzioni i përgjithshëm	22
Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP	24
Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak.....	26

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi ynë i Pasqyrave Vjetore Financiare (PVF-të) për vitin 2012 për Komunën e Kllokotit. Dëshiroj të falënderoj Kryetarin e Komunës dhe stafin e tij për ndihmën e dhënë gjatë procesit të auditimit.

Auditimi i PVF për vitin 2012 ishte ndërmarrë në përputhje me Standardet e njohura Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik (SNISA) të nxjerra nga INTOSAI. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat për të cilat ne menduam se ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me PVF.

Auditimi është fokusuar në:

- PVF;
- Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin e Brendshëm (duke përfshirë menaxhimin dhe ekzekutimin e buxhetit); dhe
- Sistemin e Auditimit të Brendshëm.

Opinion

Auditori i Përgjithshëm (AP) i raporton Kuvendit për opinionin e tij në formatin e përcaktuar në nën kapitullin 2.3 – Opinion i Auditimit. Shtojca I shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ana e ZAP. Raporti i AP-së përfshin një opinion për vërtetësinë dhe drejtësinë e pasqyrave financiare.

Opinion i AP-së është:

Sipas opinionit tonë Pasqyrat Vjetore Financiare *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale.

Si *Theksim i çështjes* Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjëren prej 2 Pasqyrave Vjetore Financiare (Pranimet dhe Pagesat e Parasë së Gatshme dhe Krahësimin e Buxhetit dhe Shumat Aktuale), në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA: 400 Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes).**

Konkluzioni i përgjithshëm

Konkluzioni jonë i përgjithshëm e pasqyron rishikimin tonë të kontrolleve të ndërlidhura me PVF-të, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin si dhe Sistemin e Auditimit të Brendshëm.

Konkluzioni ynë është se Menaxhmenti i Komunës kishte dizajnuar sistemin e kontrollit të brendshëm në nivel të knaqëshëm, por këto duhet në vazhdimësi të monitorohen për tu siguruar se janë duke funksionuar siç duhet. Në vazhdim po i paraqesim fushat në të cilat janë vërejtur mangësitë e përshkruara në këtë raport.

Rekomandimet e auditimit kanë për qëllim ta mbështesin Komunën e Klllokotit në përmirësimin e kontrolleve financiare dhe rritjen e aspekteve tjera të aktivitetit operacional. Ne i kemi konsideruar përgjigjet ndaj rekomandimeve tona të bëra në vitin 2011 - pozita aktuale është përmbledhur në Shtojcën II. Konkluzioni ynë i përgjithshëm është se kërkohet theks shtesë në implementimin e rekomandimeve të auditimit për t'iu shmangur dobësive të vazhdueshme të kontrollit.

Kemi diskutuar cilësinë e raportimit financiar të Komunës së Klllokotit dhe të gjeturat e tona të detajuara të auditimit në lidhje me Pasqyrat Vjetore Financiare, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin dhe Llogaridhënien e Menaxhmentit, si dhe Auditimin e Brendshëm në pjesën kryesore të këtij raporti.

Rekomandimet tona kryesore për Kryetarin e Komunës janë si në vijim:

Pasqyrat vjetore financiare

- Kryetari duhet të siguroj se gjatë përgatitjes së PVF, informatat e kërkuara të prezantohen dhe shpalosen drejtë dhe në pajtim me Rregullën 07/2011 të Thesarit.

Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

- Kryetari i Komunës të sigurojë hartimin e planit të veprimit për adresimin e rekomandimeve, me zyrtarët llogaridhënës të fushave përkatëse;
- Që të zbatohet rregullorja për tarifa, taksa, gjoba komunale nga data e miratimit në asamble komunale;
- Me rastin e kontraktimeve në mes komunës dhe OE, të respektohen procedurat e prokurimit si parasheh LPP në fuqi;
- Të hartoj rregulloren e brendshme për subvencione ku specifikohen qartë kriteret dhe procedurat gjatë subvencionimit;dhe

-
- Regjistrimin e të gjitha pasurive që janë në pronësi të komunës.

Sistemi i auditimit të brendshëm

- Kryetari i Komunës të ndërmarrë masa të nevojshme për të themeluar NJAB, apo shërbimet e auditimit t'i bëj në bashkëpunim me ndonjë organizatë tjetër buxhetore.

Përgjigje nga menaxhmenti

Menaxhmenti është pajtuar me të gjitha të gjeturat tona të auditimit dhe janë zotuar se do ti adresojnë rekomandimet tona.

1 Fushëveprimi dhe metodologjia e auditimit

Është përgjegjësi e Komunës së Kllkotit të përgatis PVF sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (SNKSP) për “Raportimin Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme”. Zyra e Auditorit të Përgjithshëm është përgjegjëse për kryerjen e auditimit të rregullsisë që përfshin ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe dhënien e opinioneve:

- Nëse PVF japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Puna e ndërmarrë e auditimit ka reflektuar vlerësimin e rrezikut tonë të auditimit për Komunën e Kllkotit. Ne kemi konsideruar të kuptuarit tonë për organizatën, deri në çfarë mase mund të mbështetemi në kontrollet menaxheriale dhe nivelin e testimit të hollësishëm të kërkuar gjatë përcaktimit të testimeve të përgjithshme e që janë të nevojshme për të siguruar nivelin e nevojshëm të dëshmive për të mbështetur opinionin e Auditorit të Përgjithshëm.

Seksionet e mëposhtme ofrojnë një përmbledhje më të detajuar të të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në vëzhgimet dhe rekomandimet në çdo fushë të rishikimit.

Një vlerësim i përgjigjeve të Menaxhmentit ndaj rekomandimeve të bëra në vitin 2011 mund të gjendet në Shtojcën II.

Ne kemi përfshirë të gjeturat e rëndësishme dhe të tjera më pak të rëndësishme, që dalin nga auditimi ynë. Për plotësinë ne kemi përfshirë çështjet e identifikuar gjatë auditimit të 9 mujorit aty ku ishte relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të rëndësishme - Çështjet kryesore për vëmendjen e atyre që janë të ngarkuar me qeverisje dhe menaxhmenti i lartë e që mund të ketë potencial të rezultojë në një dobësi materiale në kontrollet e brendshme; dhe

Të tjera - Dobësitë e identifikuar në auditimin tonë, ku veprimi do të ofrojë potencialin për përmirësime në efikasitet dhe efektivitet të kontrolleve të brendshme.

Procedurat tona kanë përfshirë një rishikim të kontrolleve të brendshme dhe sistemeve të kontabilitetit, deri në atë masë që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një deklaratë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive të cilat ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimet që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë funksionuar.

---

2 Pasqyrat vjetore financiare

Rishikimi ynë i PVF merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informatave të regjistruara në pasqyrat financiare. Ne gjithashtu e konsiderojmë deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA) dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur draft PVF-të të dorëzohen në Qeveri.

Deklarata në lidhje me prezantimin e pasqyrave vjetore financiare përfshin një numër të pohimeve për sa i përket pajtueshmërisë me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit në kuadër të pasqyrave vjetore financiare. Një numër i pikëve në deklaratë kanë për qëllim të ofrojnë siguri për Qeverinë se të gjitha informatat relevante janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

2.1 Pajtueshmëria me kornizën raportuese

Konkluzioni i përgjithshëm

PVF ishin përgaditur në pajtim me kërkesat e Rregullës Financiare nr. 07/2011, dhe SNKSP “Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme” ku është përdorur formati standard i raportimit, përveç çështjes së pasurive ku e kemi trajtuar tek kapitulli cilësia dhe saktësia e informatave.

Përshkrimi

PVF duhet të jenë në përputhje me kornizën e caktuar raportuese. Ne kemi vërejtur se:

- PVF janë përgatitur brenda kornizës kohore dhe janë dorëzuar në MF;
- PVF janë nënshkruar nga Zyrtari Kryesor Administrativ (Kryetari i Komunës) dhe Zyrtari Kryesor Financiar;
- PVF janë pranuar në gjuhën shqipe dhe serbe; dhe
- PVF janë përgatitur në kopje fizike dhe elektronike.

2.2 Cilësia dhe saktësia e informatave të prezantuara në pasqyrat vjetore financiare

Konkluzioni i përgjithshëm

PVF, përveç shpalosjes së plotë të pasurive, ishin përgaditur në pajtim me kërkesat e Rregullës Financiare nr. 07/2011, dhe SNKSP “Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme” ku është përdorur formati standard i raportimit.

---

1. Çështja - Procesi i përgaditjes së pasqyrave – Prioriteti i rëndësishëm

- E gjetura** Neni 16, shënimi 30 dhe 31 Shpalosja e pasurive nuk janë prezentuar në PVF, për faktin se komuna nuk ka të dhëna mbi pasuritë; dhe
- Neni 20, Raporti për veprimet e marra për gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm nuk është plotësuar.
- Rreziku** Një plan jo i plotë i përgatitjes së PVF mund të rezultojë në PVF jo të plota ose të pasakta, me rrezikun që kërkesat statutores të mos përmbushen.
- Rekomandimi 1** Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani për përgatitjen e llogarive për 2013 formalisht adreson të gjitha kërkesat për pajtueshmëri lidhur me PVF-të.

2.3 Opinioni i Auditimit

Sipas opinionit tonë Pasqyrat Vjetore Financiare prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.

Si *Theksim i çështjes* Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjëren prej 2 Pasqyrave Vjetore Financiare (Pranimet dhe Pagesat e Parasë së Gatshme dhe Krahësimin e Buxhetit dhe Shumat Aktuale), në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA: 400 Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes)**

---

3 Rekomandimet e vitit paraprak

Konkluzioni i përgjithshëm

Kryetari i komunës nuk ka trajtuar seriozisht rekomandimet e dhëna vitin e kaluar, prandaj mbetet sfidë edhe më tutje adresimi i plotë të gjitha rekomandimeve.

Përshkrimi

Raporti ynë i auditimit për PVF-të të vitit 2011 të Komunës së Kllokotit ka rezultuar me 10 rekomandime. Kryetari i komunës nuk kishte përgatitur një Plan Veprimi për të adresuar rekomandimet tona.

Në fund të auditimit është vërejtur se rekomandimet e adresuar plotësisht janë (2) dy, ndërsa të pa adresuara janë (8)tetë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe se si janë adresuar ato, shih Shtojcën II në fund të këtij raporti.

---

2. Çështja - Adresimi i rekomandimeve nga viti paraprak - Prioriteti i rëndësishëm

E gjetura	Komuna nuk ka hartuar planin e veprimit për implementimin e rekomandimeve të dhëna nga raporti i vitit të kaluar. Gjatë testimit kemi vërejtur se janë bërë përmirësime të vogla në korrigjimin e mangësive dhe dobësive menaxheriale..
Rreziku	Dobësitë e vazhdueshme të kontrolleve të brendshme në sistemet kyçe financiare, si menaxhimi i pasurisë, hyrat dhe shpenzimet janë rezultat i mosadresimit të rekomandimeve tona. Gjithashtu, kjo shkakton jo efikasitet të vazhdueshëm organizativ në Komunë.
Rekomandimi 2	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani i veprimit i rishikuar në mënyrë të qartë përcakton një afat kohor për adresimin e rekomandimeve me anëtarët e stafit llogaridhënës, të identifikuara - me fokus fillestar në ato të një rëndësie të madhe.

4 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

4.1 Hyrje

Auditimit jonë është fokusuar në të kuptuarit dhe vlerësimin e veprimeve të ndërmarra nga menaxhmenti për të siguruar menaxhim financiar dhe kontroll efektiv. Për sisteme

individuale financiare, ne kërkojmë të identifikojmë nivelin në të cilin operojnë kontrollet aktuale. Ne konsiderojmë se kontrollet nuk janë të dizajnuara mirë, nuk janë zbatuar siç është planifikuar dhe nuk funksionojnë në mënyrë efektive. Kjo kërkon një vlerësim të strukturave, proceseve dhe linjat e llogaridhënies të prezantuara nga menaxhmenti.

4.2 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Konkluzioni i përgjithshëm

Komuna ka shpenzuar buxhetin në 91% sipas rregullave që janë në fuqi dhe në suazat e përcaktuara nga kuvendi, përveç te kategoria e investimeve kapitale që kemi një shpenzim ma të ultë rreth 74% të buxhetit. Arsyet për ngecje të planit tek investimet kapitale është procesi i tenderimeve me vonesë. Tek kategoritë tjera, ekzekutimi ka qenë në nivel të kënaqshëm.

Përshkrimi

Ne kemi konsideruar burimin e fondeve buxhetore për Komunën e Klllokotit, shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike dhe të hyrave të mbledhura. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme.

Tabela 1. Burimet e fondeve buxhetore – realizimi ndaj buxhetit (ne euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ¹	2012 Shpenzimi	2011 Shpenzimi	2010 Shpenzimi
Burimet e Fondeve:	929,097	1,080,494	980,973	1,773,314	565,886
Granti i Qeverisë-Buxheti	885,797	885,797	875,830	1,740,334	565,886
Të bartura nga viti paraprak –	-	65,217 ²	40,473	10,013	-
Të hyrat vetjake	43,300	43,300 ³	-	15,927	-
Donacionet Vendore	-	-	-	-	-
Donacionet e Jashtme	-	86,180	64,670	7,040	-

¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur vazhdimisht nga Ministria e Financave

² Të hyrat vetanake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

³ Të hyrat vetanake komunale të planifikuara.

Nga tabela 1. Shihet se ka ndryshim në mes buxhetit fillestar dhe atij final për 151,397€. Ky ndryshimi i buxhetit ka ardhur si rezultat i të hyrave vetjake të bartura nga viti 2011 në vlerë prej 65,217€, dhe nga donacionet e jashtëm në vlerë 86,180€.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike- realizimi ndaj buxhetit (ne euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2012 Shpenzimi	2011 Shpenzimi	2010 Shpenzimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	929,097	1,080,494	980,973	1,773,314	565,886
Pagat dhe Mëditjet	561,127	561,127	554,007	498,899	311,232
Mallrat dhe Shërbimet	124,381	154,747	152,373	111,184	128,212
Komunalit	18,000	18,000	17,508	10,500	15,933
Subvencionet dhe Transferet	4,800	4,800	4,800	5,153	-
Investimet Kapitale	220,789	341,820	252,285	1,147,578	110,509

Nga tabela 2. Në kategorinë e investimeve kapitale shihet se shpenzimet e realizuar janë 74% në raport me buxhetin e planifikuar, prandaj komuna t'i kushtoj vëmendje më të madhe shpenzimeve nga kjo kategori.

Tabela 3. Të hyrat vetjake komunale- realizimi ndaj buxhetit (ne euro)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2012 Realizimi	2011 Realizimi	2010 Realizimi
Të vetjake	43,300	43,300	74,223	67,335	30,233
-	-	-	-	-	-

Nga kjo tabelë 3. Nëse krahasojmë planin e hyrave dhe realizimin, atëherë vërehet se për 30,923€, janë inkasuar më shumë se sa janë planifikuar. Ky është tregues që Komuna nuk ka bërë planifikim real të hyrave, ngase plani për 2012 ishte 43,300€, ndërsa në vitin 2011 ishin mbledhur 67,335. Komuna nuk ka konsistencë në planifikim.

4.3 Kërkesat e raportimit

Konkluzioni i përgjithshëm

Ne mund të konkludojmë që Komuna e Kollokotit ka arritur t'i përmbushë disa nga kërkesat e raportimit. Ne e vlerësojmë raportimin e komunës në përmbushjen e procedurave dhe afatet e kërkuara..

Përshkrim

Ne kemi konstatuar se Komuna e Klllokotit i ka përmbushur të gjitha obligimet për raportim të jashtëm. Obligimet e përmbushura janë paraqitur në vijim:

- Kërkesa Buxhetore
- Raportet tremujore, duke i përfshirë edhe pasqyrat financiare nëntë mujore me kohë;
- Draft Plani dhe plani përfundimtar i prokurimit me kohë; dhe
- Raportet mbi borxhet e dorëzuar në MF; dhe
- Raportet mbi detyrimet e papaguara.

4.4 Të hyrat (përfshirë të hyrat vetanake)

Konkluzion i përgjithshëm mbi të hyrat

Komuna e Klllokotit formalisht ka vendosur kontrolle mbi të hyrat, por kontrollet si të tilla, operojnë dobët. Ato kërkojnë përmirësime të mëtejshme, sidomos në sigurimin e dosjeve të tatimpaguesve, mungesa e vendimeve për tasa afariste, vonesat e depozitimeve në bankë, etj.

Përshkrimi

Të hyrat vetjake të planifikuara për vitin 2012 ishin 43,300€. Gjatë periudhës janar-dhjetor 2012, janë inkasuar të hyra të rregullta dhe indirekte (gjobat, dënimet) në vlerë prej 74,223€, .

---

3. Çështja - Mosbartja e dosjeve të tatimpaguesve- Prioritet i rëndësishëm.

- E gjetura** Ne kemi vërejtur se ende nuk është bërë bartja e dosjeve të tatimpaguesve të disa ish vendbanimeve të komunës së Vitisë që me decentralizim i janë bashkëngjitur Komunës së Kllokotit.
- Rreziku** Mos bartja e dosjeve nga komuna e Vitisë, për vendbanimet që i janë bashkëngjitur komunës së Kllokotit, rrit rrezikun që të mos ketë kontrolle të mjaftueshme dhe efikase ndaj obliguesve tatimorë. Kjo ndikon në nënpagimin e të hyrave.
- Rekomandimi 3** Kryetari i Komunës duhet të siguroj bartjen e tërë dokumentacionit nga komunat fqinje, në mënyrë që të siguroj bazën e qartë tatimore ndaj të gjithë obliguesve. Kjo do të mundësoj numrin e saktë të obliguesve tatimor dhe një planifikim më të mirë të të hyrave.

4. Çështja - Mungesa e vendimeve për taksa afariste-Prioritet tjetër.

- E gjetura** Gjatë vitit 2012 komuna nuk i ka ngarkuar fare bizneset me vendime për taksa për ushtrimin e afarizmit siç parashihet me rregullore për tarifa, taksa, ngarkesa edhe pse në këtë komunë operojnë mbi 40 biznese ekzistuese dhe që janë të regjistruar rishtazi. Kjo ishte bërë për shkak të mungesës së stafit të trajnuar në këtë fushë.
- Rreziku** Mos respektimi i rregullores 170 e dt. 23 Prill 2010 për taksa, ngarkesa dhe gjoba komunale që ka të bëjë me lëshuarjen e vendimeve për t'i ngarkuar bezniset më taksa për ushtrimin e veprimtarisë, ndikon drejtpërsdrejt në zvoglimin e të hyrave vetjake komunale.
- Rekomandimi 4** Kryetari i Komunës duhet të respektoj të gjitha rregulloret e aprovuara nga Kuvendi i komunës. Në raste të veçanta (emergjente), mund të nxjerrë vendime të veçanta për lirimin e tyre.

---

5. Çështja - Vonesat e deponimit në bankë- Prioriteti i rëndësishëm.

E gjetura	Kemi identifikuar vonesa në deponimin e parave të inkasuara në bankë. Parat e mbledhura mbahen deri në një muaj e nuk dorëzohen në bankë.
Rreziku	Mosdorëzimi i parave të inkasuara në bankë, rrit rrezikun e manipulimit, humbjes dhe keqpërdorimit të parasë.
Rekomandimi 5	Kryetari i Komunës duhet të siguroj se të gjitha paratë e mbledhura përmes arkës, të transferohen në llogaritë bankare brenda afateve të përcaktuara ligjore.

4.5 Shpenzimet

Konkluzion i përgjithshëm mbi shpenzimet

Edhe pse edhe gjatë vitit të kaluar ne kemi identifikuar një numër mangësish për zhvillimin e kontrolleve që kanë të bëjnë me shpenzimet, komuna ka bërë pak përparime në këtë fushë. Rekomandimet e dhëna nuk ishin adresuar, prandaj kërkohet zhvillim i mëtejshëm dhe forcim i kontrolleve.

4.5.1 Prokurimi

Përshkrimi

Vlera e kontratave për vitin 2012 që kishin kaluar përmes prokurimit ishin në vlerë prej 445,476€.

Ne kemi ekzaminuar vlerën prej 179,588€ që kanë shkuar përmes procedurave të prokurimit dhe i kemi testuar pagesat lidhur me këto kontrata.

---

6. Çështja - Mos nënshkrimi i raportit të vlerësimit – Prioriteti i rëndësishëm

- E gjetura** Te lënda „Asfaltimi e rrugës në fshatin Gerçar - Kllokot” në vlerë prej 49,164€, kemi vërejtur se dy anëtarët e komisioni nuk e kanë nënshkruar raportin e vlerësimit të tenderit dhe deklaratën nën betim, si parasheh LPP në fuqi; dhe
Te lënda „Asfaltimi i rrugës te varrezat e fshatit Mogillë” në vlerë të kontratës prej 56,968€, të datë 08.08.2012, kemi identifikuar se një anëtarë i komisionit nuk e ka nënshkruar raportin e vlerësimit për shpërblimin e OE më të suksesshëm.
- Rreziku** Mos nënshkrimi i raportit të vlerësimit dhe deklaratës nën betim nga komisioni i dhënies së tenderit OE të suksesshëm është tregues që nuk është respektuar LPP në fuqi.
- Rekomandimi 6** Kryetari i Komunës duhet të siguroj që të respektohen kërkesat e LPP si dhe të shqyrtoj arsyet pse komisioni nuk e ka nënshkruar raportin e vlerësimit.

7. Çështja - Shmangie nga procedurat e prokurimit-Prioritet i rëndësishëm.

- E gjetura** Te lënda „Sigurimi i objektit të komunës” kemi vërejtur se pa procedura të prokurimit është lidhur marrëveshja në mes kryetarit të komunës dhe OE. Në marrëveshje nuk ishte cekur shuma për shërbime mujore të sigurimit të objektit.
- Rreziku** Pagesat jashtë procedurave të prokurimit rrisin rrezikun që shërbimet të paguhen jashtë çmimeve të konkurrencës. Për më shumë, kjo bie në kundërshtim me kërkesat ligjore.
- Rekomandimi 7** Kryetari i Komunës të siguroj se me rastin e kontraktimeve në mes komunës dhe OE, obligohet që të respektohen procedurat e prokurimit siç parasheh LPP në fuqi, dhe praktikat e tilla nuk duhet të përsëriten.

4.5.2 Shpenzimet tjera

---

8. Çështja - Pagesat nëpërmes kredit kartelës- Prioriteti i rëndësishëm

- E gjetura** Ne kemi testuar pagesat që kryetari i komunës ka bërë me kredit kartelë dhe kemi gjetur se 1,475€ ishin paguar dreka brenda vendi, me fatura pa numër fiskal. Kjo është në kundërshtim me Udhëzimin Administrativ nr. 4/2009-Kredit Kartelat për Udhëtime Zyrtare. Ky UA parasheh që kredit kartela të përdoret vetëm për udhëtime zyrtare jashtë vendi.
- Rreziku** Pagesat e bëra për dreka brenda vendi me kredit kartela nga kryetari i komunës janë në kundërshtim me kërkesat e UA për përdorimin e kartelave. Gjithashtu, faturat pa numër fiskal rrisin rrezikun që operatori ekonomik t'iu shmanget obligimeve tatimore.
- Rekomandimi 8** Kryetari i Komunës duhet të këtë parasyshë qëllimin e përdorimit të kredit kartelës që e njëjta të përdoret në pajtim me UA. Ne mendojmë se praktikat e tilla nuk do të përsëriten.

4.5.3 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Përshkrimi

Buxheti i planifikuar për paga dhe mëditje ishte 561,127€, ndërsa shpenzimet për këtë kategori janë 554,007€ apo 99% të buxhetit të planifikuar.

Pagat dhe Mëditjet paguhen përmes një sistemi të centralizuar (payrollit). Kontrollat që operojnë në nivel lokal nga komuna kanë të bëjnë me a) kontrollin i pagesave çdo muaj duke i nënshkruar listën e pagave b) verifikimin e ndryshimeve të mundshme që mund të paraqiten përmes formularëve, c) rishikimin e buxhetit për këtë kategori dhe barazimet me thesarin.

Nga kjo kategori kemi testuar 15 mostra, dhe gjetjet tona kanë të bëjnë me dy çështje, si në vijim:

---

9. Çështja - Mungesa e regjistrit të shërbyesve civil - Prioritet tjetër

E gjetura	Komuna nuk posedon regjistër elektronik të shërbyesve civil në komunë.
Rreziku	Mungesa e regjistrit elektronik vështirëson azhurnimin e ndryshimeve që ndodhin lidhur me stafin.
Rekomandimi 9	Kryetari i Komunës të siguroj se zyra e personelit do të prodhoj një regjistër elektronik të dosjeve të shërbyesve civil dhe të njëjtin ta mirëmbaj në mënyrë sistematike.

10. Çështja - Azhurnimi jo i mirë i dosjeve - Prioritet tjetër

E gjetura	Ne kemi vërejtur, gjithashtu, një azhurnim jo të mirë të dosjeve në sektorin e arsimit, ku disa mësimdhënësve ju mungon formulari i vlerësimit dhe përshkrimi i vendit punës.
Rreziku	Mos përshkrimi i vendit të punës dhe azhurimi i dobët i dosjeve të mësimdhënësve rritë rrezikun që stafi mos t'i ketë detyrat e qarta si dhe performancën e plotë të mësimdhënësve.
Rekomandimi 10	Kryetari i Komunës duhet të siguroj që dosjet dhe vlerësimet e mësimdhënësve kryhen në mënyrë periodike, që të njëjtat të sistemohet në dosjet personale, si dhe çdo mësimdhënës të ketë përshkrim të qartë të vendit të punës.

4.5.4 Subvencionet dhe Transferet

Përshkrimi

Shpenzimet nga kategoria subvencione dhe transfere ishte 4,800€, aq sa edhe ishin buxhetuar. Këto subvencione ndahen kryesisht për entitete publike dhe entitetet jo publike (individë) me vendime të kryetarit të komunës dhe në mungesë të bazës ligjore. apo rregullores për subvencione. Gjatë auditimit kemi vërejtur disa parregullsi të cilat po i paraqesim më poshtë.

---

11. Çështja - Mungesa e rregullorës së brendshme-Prioriteti i rëndësishëm

- E gjetura** Komuna e Kllokotit nuk ka rregullore të brendshme për ndarjen e subvencioneve dhe transfereve. Në mungesë të saj, subvencionet janë ndarë në bazë të vendimeve të Kryetarit të komunës.
- Rreziku** Mungesa e politikave/rregulloreve të brendshme, reflekton mangësinë e procedurave që duhet ndiqen me rastin e subvencionimeve. Kjo rritë rrezikun që subvencionet të mos arrijnë në vendin e duhur.
- Rekomandimi 11** Kryetari i Komunës duhet që pa vonesë të miratoj një Rregullore që specifikon qartë kriteret, procedurat dhe burimet e subvencioneve.

12. Çështja - Subvencionimi pa dokumentacion përkatës - Prioritet tjetër

- E gjetura** Dosjet e përfituesve nuk posedonin dokumentacionin e duhur, si: certifikatën e regjistrimit të biznesit, llogari bankare, letërnjoftimin dhe projektet konkurruese. Po ashtu, përfituesit nuk dorëzojnë raporte se mjetet e fituara nga kjo kategori janë shpenzuar në bazë të kërkesës dhe projekteve të ofruara.
- Rreziku** Praktikrat e ndjekura më lart janë në kundërshtim me rregullat financiare, dhe si të tilla nuk ofrojnë sigurinë se subvencionet kanë arritur qëllimin e duhur..
- Rekomandimi 12** Kryetari i Komunës duhet të ushtroj kontrollet e duhura mbi shpenzimet e subvencioneve, për të arritur sigurinë se subvencionet e dhëna janë shpenzuar në pajtim me ndarjet fillestare.

4.6 Pasuritë

Konkluzioni i përgjithshëm mbi pasuritë

Komuna e Kllokotit nuk siguron menaxhim efektiv të pasurive qeveritare, mbajtje të saktë të të dhënave të pasurisë, proces adekuat, efikas dhe transparent të mbajtjes së pasurive.

4.6.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Përshkrim

Gjatë fazës finale të auditimit ne kemi vlerësuar menaxhimin e pasurive dhe kemi vërejtur se Komuna nuk ka regjistër të plotë pasurive. Për më tepër, komuna ende nuk e ka bërë rekrutimin e zyrtarit të pasurisë që do përkujdeset për regjistrimin dhe mbajtjen e pasurisë së Komunës.

---

13. Çështja - Mungesa e regjistrit të pasurisë dhe mungesa e inventarizimit - Prioritet i rëndësishëm.

E gjetura Komuna nuk mban regjistër gjithëpërfshirës të pasurisë sipas UA 21/2009. Po ashtu, komuna ende nuk ka evidenca mbi pronat, objektet dhe pajisjet.

Komuna, gjithashtu, nuk ka themeluar komisionin për inventarizim të pasurive për vitin 2012.

Rreziku Mungesa e regjistrave të plotë të pasurive dhe e inventarizimit të rregullt vjetor, vështirëson identifikimin e pasurive për të konfirmuar ekzistencën e tyre, si dhe rrit rrezikun që ato të keqpërdoren, madje edhe të humben dhe tjetërsohen.

Rekomandimi 13 Kryetari i Komunës duhet të siguroj që sa më parë të formoj një komision i cili do të bënte vlerësimin dhe inventarizimin e drejtë dhe të plotë të të gjithë pasurive fikse që janë në pronësi të komunës. Gjithashtu, menaxhmenti duhet të monitoroj edhe rezultatet e vlerësimit.

4.7 Trajtimi i borxheve

Konkluzioni i përgjithshëm mbi trajtimin e borxheve

Obligimet e papaguara komuna nuk kishte arrit ti trajtoj si duhet, sepse në evidencat e saj gjinden disa borxhe të cilat janë evidentuar gjatë muajëve të ndryshëm të vitit.

Përshkrim

Pasqyra e detyrimeve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2012, ishte në shumë prej 139,375€. Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në vitin 2013. Prej tyre 76,794€, i

---

takojnë kategorisë mallra dhe shërbime, investime kapitale vlera prej 20,795€, ndërsa shërbimeve komunale 41,786€.

5 Sistemi i auditimit të brendshëm

Konkluzion i përgjithshëm mbi sistemin e auditimit të brendshëm

Komuna e Kllkotit nuk e ka të themeluar NJAB, po ashtu është konstatuar se Kryetari nuk ka bërë kërkesë në NJQHAB për të kryer auditimin e komunës.

Përshkrimi

Sistemi i auditimit të brendshëm është një pjesë kyçe e kontrollit të brendshëm. Ne kemi vërejtur gjatë punës terren se as një veprim nuk është ndërmarrë nga menaxhmenti i lartë për themelimin e NJAB dhe komitetin e auditimit.

---

14. Çështja - Mungesa e themelimit të NJAB dhe e Komitetit të Auditimit – Prioriteti tjetër

E gjetura Komuna e Kllkotit nuk e ka të themeluar NJAB, po ashtu është vërejtur se menaxhmenti nuk ka bërë kërkesë në NJQHAB për të kryer auditimin e komunës. Gjithashtu, komuna e Kllkotit nuk e ka të themeluar komitetin e auditimit, siç parashihet me UA mbi themelimin e komitetit të auditimit

Rreziku Mungesa e auditimit të brendshëm i kufizon menaxhmentit mundësinë të ketë pamje të qartë mbi cilësinë dhe efektivitetin e kontrolleve.

Rekomandimi 14 Kryetari i Komunës duhet të siguroj themelimin e NJAB në pajtim me ligjin nr. 03/L-128 për Auditim të Brendshëm, apo të bëjë kërkesë në NJQHAB që ta ndihmoj në ofrimin e këtyre shërbimeve

---

6 Konkluzioni i përgjithshëm

Konkluzioni jonë i përgjithshëm e pasqyron rishikimin tonë të kontrolleve të ndërlidhura me PVF-të, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin dhe të Sistemit të Auditimit të Brendshëm.

Komuna e Kllkotit ka bërë progres të mirë në krahasim me vitin e kaluar, por mangësitë dhe dobësitë vazhdojnë të jenë prezent edhe më tutje. Rëndësia e kontrollit të brendshëm të financave publike nuk është kuptuar mjaftueshëm nga menaxhmenti dhe stafi profesional i komunës. Komuna, në vitin e kaluar kishte Opinion të kualifikuar, ndërsa këtë vit pasqyrat janë të një niveli shumë më cilësor. Përveç mangësive të shpalosjeve, nuk ka keqdeklarime në pasqyra.

Rekomandimet e auditimit fare pak janë trajtuar nga menaxhmenti. Për vitin 2011, prej dhjetë (10) rekomandimeve, vetëm dy prej tyre ishin adresuar, ndërsa tetë (8) të tjera nuk janë trajtuar fare. Madje, menaxhmenti as që kishte nxjerrë ndonjë Plan veprimi për adresimin e tyre. Mendojmë se kjo qasje e menaxhmentit duhet përfundimisht të ndryshoj.

Buxheti ishte shpenzuar në shkallën 93%, ndërsa tek shpenzimet kapitale 74%. Investimet kapitale janë fusha kryesore në të cilën realizimi i buxhetit është i dobët. Procedurat e prokurimit fillojnë me vonesë dhe kjo ka shkaktuar këto teprica në këtë llogari.

Më tutje, planifikimi dhe menaxhimi i të hyrave vetjake nuk ka konsistencë. Komuna kishte realizuar 74,000€, kundrejt planit të parashikuar prej 43,000€. Realizimi i të hyrave në vitin 2011 ishte 67,000€, ndërsa plani i vitit 2012 ishte për 36% më pak, çka nuk ka ndonjë ndërlidhje logjike.

Tek shpenzimet përmes prokurimit vërehen disa mangësi, si: mungesa e nënshkrimeve në raportet e vlerësimit të tenderëve, pastaj pagesat pa procedura të prokurimit, pagesat ndaj operatorëve pa numra fiskal, etj.

Tek personeli janë vërejtur mungesa e dosjeve me informatat mbi stafin, përshkrimi i punëve dhe mungesat e vlerësimit të performancës.

Subvencionet edhe më tutje vazhdojnë të ndahen pa ndonjë rregullore që do të specifikonte kushtet, kriteret, prioritetet, mënyrën e raportimit, etj. Për më tepër, komuna nuk siguron raporte nga përfituesit, nëse subvencionet janë shpenzuar sipas destinimeve paraprake.

Komuna gjithashtu ka raportuar detyrime të papaguara 140,000€, të cilat janë ekuivalente me 15% të buxhetit të shpenzuar. Këto e rëndojnë buxhetin e vitit vijues.

Komuna nuk ka auditim të brendshëm, e as që ka bërë përpjekje që këtë shërbim ta siguroj në bashkëpunim apo nga ndonjë organizatë tjetër buxhetore.

Mungesa e regjistrimit të pasurive, po ashtu, nuk mundëson pasqyrë reale mbi pasuritë ekzistuese të komunës dhe kështu pasuritë nuk iu nënshtrohen kontrolleve të mjaftueshme nga menaxhmenti, duke rrit rrezikun që ato të humben apo të keqpërdoren.

Shtojca I: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZAP

(e shkëputur nga ISSAI 400)

9. Një opinion i auditimit normalisht është një format standard, ndërlidhur me pasqyrat financiare si tërësi, duke shmangur nevojën për të caktuar gjatësinë e saj por duke bartur sipas natyrës së saj një kuptim të përgjithshëm tek lexuesit sipas kuptimit të saj. Natyra e këtyre fjalëve do të ndikohet nga korniza ligjore të auditimit, por përbërja e opinionit duhet të tregoj qartë a është i pakualifikuar apo i kualifikuar, apo nëse është i kualifikuar në disa çështje të caktuara apo është opinion i kundërt (paragrafi 14), apo është mohim i opinionit (paragrafi 15).

10. **Një opinion i pakualifikuar** jepet kur auditori është i kënaqur në të gjitha aspektet materiale që:

- a) pasqyrat financiare janë përgatitur duke shfrytëzuar baza dhe politika të pranuar të kontabilitetit të cilat janë zbatuar në mënyrë konsistente (të qëndrueshme);
- b) pasqyrat janë në pajtim me kërkesat statusore dhe rregulloret relevante;
- c) pamja e paraqitur në pasqyrat financiare janë në përputhje me njohuritë e auditorit në lidhje me entitetin e audituar;
- d) është një shpalosje adekuate e të gjitha çështjeve materiale relevante për pasqyrat financiare.

11. **Theksi i çështjeve.** Në disa rrethana auditori mundet të konsideroj se lexuesi nuk do të kuptoj në mënyrë të duhur pasqyrat financiare nëse vëmendja është përqendruar në çështje të pazakonshme apo të rëndësishme. Si një rregull e përgjithshme, auditori kur jep një opinion të pakualifikuar kjo nuk i referohet ndonjë aspekti specifik të pasqyrave financiare në opinionin e tij në rast se kjo mund të interpretohet gabimisht si opinion i kualifikuar. Me qëllim të shmangies së kësaj përshtypjeje, referencat që janë menduar si; nënvizim i çështjes; gjinden në paragrafët e ndara nga opinionin. Sidoqoftë, auditori nuk duhet të përdor nënvizimin e çështjes për të përmirësuar mungesën e shpalosjeve të duhura në pasqyrat financiare apo si alternativ, zëvendësim për kualifikim të opinionit.

---

12. Auditori mund të mos jetë në gjendje të shpreh një opinion jo të kualifikuar kur ekziston një nga ato rrethana dhe në gjykimin e auditorëve, afektin e tyre është ose mund të jetë materiale për pasqyrat financiare:

- a) Ka pasur limitime në fushëveprimin e auditimit;
- b) Auditori konsideron që pasqyrat janë jo komplete apo çorientues apo ekziston një ndarje e pajustificuar nga standardet e pranueshme të kontabilitetit; apo
- c) Ekzistojnë paqartësi që ndikojnë në pasqyrat financiare.

13. **Opinionit i Kualifikuar.** Aty ku auditori nuk pajtohet apo nuk është i sigurt në lidhje me një ose me tepër artikuj të veçantë në pasqyrat financiare e që janë materiale por jo edhe fundamentale në kuptimin e pasqyrave, duhet të jepet një opinion i kualifikuar. Formulimi i opinionit normalisht tregon një rezultat të kënaqshëm ndaj subjektit të audituar, sa i përket një pasqyre të qartë dhe koncize, të çështjeve të mospajtimit apo edhe të paqartësive që ngrisin opinion e kualifikuar. I ndihmon përdoruesit e pasqyrave nëse efekti financiar i paqartësisë apo edhe i mosmarrëveshjeve është përcaktuar nga ana e Auditorit edhe pse kjo nuk është gjithmonë praktike apo relevante.

14. **Opinionit i Kundërt.** Aty ku Auditori nuk ka mundësi të jap një opinion mbi pasqyrat financiare në tërësi, për shkak të mosmarrëveshjeve që është aq thelbësore ngase e minon pozitën e prezantuar në vazhdim që opinionit që kualifikohet në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, atëherë jepet opinion i Kundërt. Formulimi i një opinionit të tillë e bën të qartë se pasqyrat financiare nuk janë prezantuar në mënyrë të drejtë, duke specifikuar qartë dhe në mënyrë koncize të gjitha çështjet e mosmarrëveshjeve. Përsëri, është një ndihmesë që efekti financiar mbi pasqyrat financiare përcaktohet aty ku duhet dhe është praktik.

15. **Mohimi i Opinionit.** Aty ku Auditori nuk mund të jep opinion në lidhje me pasqyrat financiare, të marrë si tërësi për shkak të paqartësisë apo restriktionit të fushëveprimit që është thelbësor që një opinion që është i kualifikuar në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, jepet opinion i kundërt. Formulimi i një opinionit të tillë e bënë të qartë që një opinion nuk mund të jepet, duke specifikuar në mënyrë të qartë dhe koncize të gjitha çështjet e paqarta.

16. Është bërë zakon që ISA të ofrojnë një raport të detajuar për të plotësuar opinion në rrethana në të cilat është e pamundur të jepet një opinion jo i kualifikuar.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit paraprak

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet plotësisht të adresuara	Rekomandimet pjesërisht të adresuara.	Rekomandimet e pa adresuara
Pasqyrat Financiare	Shpalosja e plotë e pasurive.			X
Te hyrat	Rishikimin e kontratave me operatoret ekonomik lidhur me inkasimin e borxheve; Regjistrimi i shpenzimeve ne kode perkatese.			X
Shpenzimet	Mbajtja dhe arzhurnimi i dosjeve të prokurimit; dhe Certifikimi i pagesave në pajtim me rregullen 02/ thesarit.			X X
Arkëtueshmet	Mos shpalosja e plote ne P/F.	X		

Borxhet	Mos shpalosja e plote ne P/F.	X		
Menaxhimi i Pasurisë	Emërimi i një zyrtari për pasuri; Krijimi i një regjistri për pasurit e komunës.			X X
Subvencionet dhe Transferet	Rregullorja për kompenzime (ndihma) për subjekte të ndryshme;			X
Kontrolla e brendshëm	Rishikimi i unksionimit të kontrollës brendshëm;dhe Vedijesimi i zytareve në rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit për funksionimin e kontrollës brendshëm.			X
Auditimi i brendshëm	Themelimi i NJAB.			X

